

Impuls

September 2024

34. årgang

NR. 9

Redaktion: Ragnhild Hansen tlf. 4649 7306 / 2577 7306

Mail: ragnhildosted@gmail.com

Indlevering af stof senest den 15. i måneden.

T E L E F O N Administrationen B Ø G E B A K K E N

Plejecenterleder	6010 0434	Christina Simonsen	chgls@lejre.dk
1A1 lejl. 10-19	4646 1553	afdelingen	BB1a1@lejre.dk
	4646 1584	nattevagt	
1A2 lejl. 20-28	4646 1560	afdelingen	BB1a2@lejre.dk
	4646 1584	nattevagt	
1B3 lejl. 30-38	4646 1561	afdelingen	BB1b3@lejre.dk
	4646 1585	nattevagt	
1B4 lejl. 40-49	4646 1559	afdelingen	BB1b4@lejre.dk
	4646 1570	nattevagt	
Hus 2 lejl.1-10	4646 1552	afdelingen	BB2@lejre.dk
	4646 1563	nattevagt	
Hus 3 lejl.1-11	4646 1549	afdelingen	BB3@lejre.dk
	4646 1570	nattevagt	
Hus 4 lejl.1-10	4646 1543	afdelingen	BB4@lejre.dk
	4646 1571	nattevagt	
Demenskonsulent	4033 2090	Lotte Nielsen	demenskoordinator@lejre.dk
Demenskonsulent	4070 8570	Lise Dahl	
Demenskonsulent	2911 2599	Lene Mølbak	
Teamleder	4070 8557	Dorte Madsen	doma@lejre.dk
Teamleder	2920 0137	Mette Langæble	metla@lejre.dk
	2979 2458	Sygeplejerske	Team A. 1A-1 og 1A-2
	2933 8237	Sygeplejerske	Team B. 1B-3 og 1B-4
	3078 8182	Sygeplejerske	Team C
	2964 8251	Sygeplejerske	Team C
	4070 8551	Vagth. Sygepl.	Træffes døgnet rundt
	6010 0437	Dagcenter	
	2360 1596	Sygepl. Dagcenter	

Hjemmeside: https://www.67-plus.dk/
--

September

14. Inger Jensen Hus 4 lej. 7

19. Henning Andersen Hus 4 lej. 5

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

Danske ordsprog og mundheld

En god dag skal man rose om aftenen

Aktivitetskalender september 2024

1	
2	
3	Kl. 14.30 SKUBBE/GÅTUR ud i efteråret med skubberne. Vi ser på Høslæt det lille runde bed ved hus 1A2. Derefter kaffe/te for beboere og de frivillige. Hus 1A2 giver. Lars spiller høst sange for os.
4	Aktiviteter i cafeen kl.10-11.30
5	Torsdagsbar i cafeen 14.30-16 for beboerne på BB
6	
7	
8	
9	
10	14.45 Sangeftermiddag i hus 1B4 med gæster fra hus 1B3 Tove Thorst spiller for os
11	Gudstjeneste i Cafeen kl. 10.30 med kaffe og kage for beboere på BB. / V. Lars Christian Vangslev 14.45 Sangeftermiddag i hus 1A2 med gæster fra hus 1A1 Tove Thorst spiller for os
12	Bankospil for beboere, pårørende og de frivillige Kl.14.45
13	Høstfest om eftermiddagen 14.30-16 med musik og sang for beboerne på BB
14	
15	
16	Huskeugen; Huskekage og kaffe i cafeen 14-15.30 for beboeren på BB
17	Huskeugen; Historiefortælling ude i husene 14.30 SKUBBE/Gåtur ud i efteråret med skubberne. Efter turen er der kaffe /te i husene.
18	Huskeugen; Aktiviteter i cafeen
19	Huskeugen; Torsdagsbar i cafeen 14.30-16 for beboerne på BB

20	Huskeugen; Quiz ude i husene
22	
23	
24	Aktiviteter i cafeen 10-11.30 14.45 Sangeftermiddag i hus 3 med gæster fra hus 2 Tove Thorst spiller for os
25	14.45 Sangeftermiddag i hus 4 Tove Thorst spiller for os
26	Torsdagsbar i cafeen 14.30-16 for beboerne på BB
27	
28	
29	
30	
31	

Husk at der skal følge personale med i cafeen!

Sansegudstjeneste

Tirsdag d. 17. september

Hus 4 BB kl.11.00

Hus 1B3 kl. 13.00

Velkommen til ny beboer

Vi er glade for at kan introducere vores nye beboer:

Ellen Storgaard, som er flyttet ind hos os i Hus 2 i juli måned.

Ellen kommer fra Bjerrelide i Jylland, hvor hun er født og opvokset med 3 ældre søskende, en far der var landmand og moren var hjemmegående.

Ellen har haft mange bolde i luften i sit liv, hun har både arbejdet i købmand og i telefoncentral som ung, før hun tog uddannelsen som sygeplejerske i 1958. uddannelse som ejendomsmægler i 1967, uddannelse som zoneterapeut i 1980'erne med egen klinik og blev pensioneret i 2000.

Ellen har også boet i London nogle år for at bedre sit engelske sprog.

Ellen har en søn og to børnebørn.

Bedste hilsner

Ann-Marie, Hus 2

Vi har mistet

Svend Larsen Hus 1A1 lej. 12

Anna Louise Poulsen hus 1A2 lej. 21

Æret være Deres minde

Inga og Signe kommer hjem fra cykeltur, De har været en tur i sagnlandet, hvor de har fået kaffe og kage.

Bente og Mia danser og høre god musik inden sengetid

GUSTAV WIED

Digt og virkelighed

Kendte danskeres barndomserindringer

En lygte stod og lyste
i bred og festlig glans,
mens hist på himlen smilte
de evige stjerners krans.

»Gad egentlig vidst,<< sagde lygten
og stirrede hen i det blå,
»hvad de små fyre tænkte deroppe,
da de første gang mig så!<<

Fødsel og første Barndom

Jeg vil begynde med min fødsel. Den foregik den 6te marts 1858 på Holmegaard ved Nakskov. Og jeg husker følgende om denne begivenhed:

Min moder stod om formiddagen og slog smør ned. Det var udstillingssmør, det skulle til Nakskov på landbrugsudstilling og have første præmie. Og eftersom min moder var en ærekær kone, ville hun egenhændig slå dette smør ned, selv om hun måtte stå sidelæns ved karret og gøre det. Thi det ene skulle passes, det andet ingenlunde forsømmes.

Medens det ene - det var mig – lå i mit skjul og morede sig, kom en af vore piger, *Røde Hanne*, løbende og meldte, at fru *Jessen* var

kommet kørende.

Fru Jessen var fra en nabogård, og hendes ærinde var at gratulere min bedstemoder, hvis fødselsdag det også var.

Moder sagde Røde Hanne besked om at koge chokoladen, og da hun havde gjort smørret færdigt, klædte hun sig om og satte sig ind i stuen til de andre damer for at drikke chokolade. Fru Jessen spurgte nu til hendes tilstand og fik det svar, at Jens var kørt efter madammen. Hvorpå gæsten fór op og erklærede, at i et sådant hus ville hun ikke være, fik spændt for og kørte hjem.

Senere kom Jens med madammen, men først kom *jeg*. Thi da jordemoderen arriverede - madam *Mencke* hed hun, og fortrukken var hun - lå jeg i sengen ved siden af moder, og moder sagde til hende:- De kommer for sent, madam *Mencke*!

Madam *Menckes* ægteskab var mærkeligt. Hun var jordemoder, hendes mand var ligkistesnedker. Og de havde hver sin kiste stående til at sove til middag i. *Hun* var fortrukken, *han* afholdsmand. Men trods alt var deres ægteskab alligevel ganske harmonisk dog barnløst.

Madam *Mencke* tog altså hin 6te marts affære, svøbte mig og gjorde ved mig, hvad der skulle gøres. Men fuld var hun og tumlede fælt med mig. Snart havde jeg hovedet nedad og snart benene. Jeg tænker, det er grunden til, at jeg altid senere har været lidt underlig

Proprietær *Jessen* - Fru Jessens mand - havde lovet at stå fadder, hvis jeg blev en dreng. Fru Jessen, som var meget nærig bad til, at jeg måtte blive en pige, men min moder lovede hende, at hvis jeg blev en pige, skulle hun selv komme til at stå fadder. Nu blev jeg altså en dreng, og *Jessen* gav mig det behørigt sølvtøj. Jeg husker ham som en lille munter, kuglerund mand, som jeg holdt meget af. Han forærede mig hvert år til min fødselsdag en specie, en uhyre sum. Desværre bortkaldtes denne elskelige mand alt for tidligt.

Hans enke gav mig intet. Heraf rimeligvis mit »kvindehad. Jeg har ikke, som andre store »lygter«<, erindringer fra min vuggetid. Det første, jeg husker, er fra mit sjette år. Jeg sad på dørtrinet ind til spisekammeret, og inde i spisekammeret stod moder og øste mel op af en tønne. Så kom Røde Hanne farende og råbte, at kongen var død. Det må altså have været i nov. 1863. Moder dukkede ned i meltønden og græd, jeg kan tydelig huske den underlige, brummende lyd, der kom op derfra. Røde Hanne græd, hele huset græd, og jeg tudede med. Det gjorde et forfærdeligt indtryk på mig, at en konge kunne dø.

Røde Hanne var hos os i mange år og fik gennemsnitligt et barn om året, i hvilken anledning hun heftigt misundte mejeripigen, Rikke. Denne fik børn med samme regelmæssighed men hendes døde altid, hvorimod Røde Hannes afkom var i besiddelse af en ukuelig livskraft.

I et lille hus ved gården boede vor avlskarl *Jeppe*, og hans søn *Laurits* var mit stadige selskab. Der var det mærkelige ved Laurits, at han ikke alene var født uden tænder, men at han aldrig, så længe han levede, nogen sinde fik tænder. Det profiterede jeg af. Når Laurits spiste rugbrød, kunne han ikke tygge skorperne, eller »ringen«<, som vi kaldte det, og mit daglige spørgsmål, når jeg kom i huset, var:

- Hvor mange ringe er der i dag?

Og jeg nød som en herreret Laurits' efterladte ringe, hvor mærkerne af hans tandløse gummer sad i smørret eller fedtet.

Gennem opvæksten var jeg og Laurits trofaste kammerater, og jeg kunne aldrig foretage mig noget, uden at Laurits var med. Senere, da jeg var kommet ud i verden og var blevet boghandler, blev jeg stor på det og så Laurits over hovedet. Jeg kan huske så tydeligt, en gang jeg var hjemme i en ferie, Laurits kom hen og ville hilse på mig, men jeg tog blot hatten nådigt af og gik videre. Laurits

kom for resten siden til Amerika, hvor han straks efter døde af mangel på tænder.

Laurits' moder havde sår på benene, og vi børn plukkede altid følfod til hende, som hun lagde på sårene. Den der havde plukket flest blade, fik som belønning et stykke kandis. Faderen *Jeppe* var en stille mand, som passede sit arbejde og drak. Hvorfor Jeppe drak, ved jeg ikke. Måske af ærgrelse over konen, som altid klagede og klynkede.

Laurits og jeg havde en kammerat, der hed Morten Terkelsen, en husmandssøn, en stille og blid dreng. Jeg var den, der førte an, min faders gård var den største i sognet og kaldtes blot »Gården«<. Vi lavede cirkus - fader gav os lov til at male striber med kalk på hestene, for at gøre dem til zebraer - og vi arrangerede børneboller og fugleskydninger, hvor det kostede to skilling at deltage. Smedens dreng var den eneste, som ikke måtte komme med, han lugtede. Forgæves bød han fire skilling, men vi gik ikke på akkord.

Således voksede jeg op i en sorgløs barndom, indtil livets alvor meldte sig for mig: Jeg skulle i skole.

Den første undervisning modtog jeg hos madam *Clausen*, der bestyrede en pogeskole. Hun var søster til major Clausen, Nakskov Ladegård, »den lille major«<, og havde skole i et hus, der lå lige ved indkørslen til gården. Hun havde en datter, der hed Vita, som vi alle sammen var forelskede i. Hun underviste os i religion.

En dag havde hun fortalt os om Peter, der forrådte sin herre i ypperstepræstens gård. I frikvarteret, da jeg stod og spiste frokost sammen med min fætter fra Sønderjylland - det var i tiden efter krigen - siger han til mig:

Skal vi forråde madam Clausen?

Nej, det syntes jeg dog ikke, jeg ville vare med til.

Om jeg da var bange?

Bange - ikke spor!

Vi blev så enige om, at hvis en hane tilfældigvis skulle gale tre gange, ville vi stikke af fra skolen og løbe hjem.

Nu boede der lige ved skolen en mand, der hed *Klüver*, som vi var forfærdelig bange for, fordi han gik med sorte briller. Han havde en hane, og nu sker det hverken værre eller bedre, end at den galer, først én gang, så to gange og så tredje gang. Hvorefter min fætter og jeg øjeblikkelig forsvinder og sætter kursen hjemefter. På vejen mødte vi min fader, og ham fortalte vi, at vi havde fået fri, fordi madam Clausen var blevet syg. Men længe nød vi ikke den gyldne frihed. Den mod aften fortæller en af vore piger os, at fader var kommet hjem. Klüveren havde fortalt ham, at vi var løbet fra skole, og nu var der til os.

Pigen, som holdt meget af min fætter, måske fordi han var »landsforvist«, tog ham under sine vinger og lukkede ham inde i sit værelse, medens jeg måtte hytte mig selv. Jeg sneg mig op i børnekammeret, og krøb i seng, trak tæpperne op over hovedet og lod, som jeg snorksov, da fader kom med ridepysken. Men jeg sov ikke, jeg bad til Gud, om han ville gøre et mirakel.

Og så - Ja, så skete der mig i min store skræk noget menneskeligt, og det kom med et sådant bulder, at min fader brast i latter og løb sin vej. Og jeg var frelst. Fra madam Clausens skole kom jeg senere i skole hos madam *Størser*. Hendes mand drak, og han endte da også med at styrte ned fra en stige og knække halsen. Lige i nærheden lå almueskolen, hvor læreren altid var fuld. Ja, jeg har set meget spiritus i min barndom. Dette er vel grunden til, at jeg selv er blevet så sober.

Gården

Op til Garden førte (og fører endnu) en lang poppelallé. Men et

sted i alleen manglede et træ, og det var ikke muligt at få nogen poppel til at vokse på den plet. Hvis årsag der blandt os børn opstod den overtro, at der her var begået et mord. Vi gik aldrig forbi uden en stille gysen, og navnlig om aftenen holdt vi ikke af at nærme os stedet.

Til gården havde hørt en skov, som min fader imidlertid havde fældet. Det må man ikke, og fader fik da også vrøvl med myndighederne for det. Senere fik han bebrejdelser af os drenge, vi var meget fornærmede, fordi han havde berøvet gården denne værdi. Thi at have en skov jo var noget nær det fornemste, man kunne tænke sig.

Gården selv så meget almindelig ud med den enetages hovedbygning. Hvert efterår, når fader havde fået sit korn solgt, lovede han moder, at nu skulle der komme en kvist på hovedbygningen. Og hvert forår, når det skulle til at være alvor, sagde han altid:

- Det må vente, Trine!

Og hovedbygningen blev ved med at være enetages.

Pa denne gård levede der en samling af originaler. Når jeg tænker tilbage, husker jeg de mærkeligste mennesker...

Først var der *Rasmus Kukker*. Om ham erindrer jeg kun, at han stadig ville tage livet af sig, og at det lykkedes ham efter noget besvær. Først hængte han sig, men barmhjertige hænder skar ham ned. Derpå sprang han i en brønd, men atter var barmhjertigheden rede, og han blev trukket op. Endelig lykkedes det ham at file halsen over på sig med en brødkniv, og her kom alle de hjælpsomme hænder for sent.

Så var der *Niels Lente*, en gammel fyr, der passede heste. Han blev gift med en ung pige, thi han havde et hus. Og hans kone bedrog ham, thi han var 70 år. Jeg kan huske, at vi var med til hans bryllup, og der blev lavet specielle boller til suppen til ære for

herskabets børn. Bollerne blev tilvirkede, sagde man, på den måde, at kvinderne spyttede i hænderne og så trillede dejen. Fremdeles var der *Fåreper* og hans hund *Judas Ischariotes*. Og så *Per Knak*, der gik omkring på gårdene og tiggede og sang - til os kom han altid i slagtetiden. – *Har I ædt jer pølse?* sagde han. - Han havde et stort nøgleknippe, som bl.a. indeholdt en nøgle til paradisesets port, en mægtig nøgle til pavens skatkammer og en, som han med en lettere omskrivning kaldte nøglen til sin kones kærlighed. *Vorte Ane* havde sit tilnavn, ikke af egne hudprydelser, men fordi hun forstod den kunst at læse over vorter, fregner og modernærker og få dem til at forsvinde.

Den onde Klüver med de sorte briller var også lægekyndig og havde en stor praksis som massør. Han masserede for benbrud og forstuvninger. Men vi børn ville før blive stivbenede end at søge ham.

Af de faste folk på gården har jeg glemt at omtale kusken *Jens Due*. Han var fader til alle sognets uægtes børn og tilbragte en stor del af sin tid med at sidde alimentationsbidrag af. Hans broder *Lars Due* var hans fuldkomne modsætning, han opnåede aldrig faderlykken. Og Jens i sin overflod hånede ham. Lars blev for øvrigt gift med Henrik Loppes datter, en gammel, pukkelrygget, rig og tyrannisk ungmø. I dette ægteskab blev Lars den lille: konen pryglede ham, og Jens hånede ham endnu mere.

Her i disse omgivelser drev vi børn vor muntre leg. Jeg havde kun en søster, ellers var vi lutter drenge, og fader kaldte altid både hende og min moder »min dreng«<. Mærkeligere er det, at denne terminologi er gået i arv. Jeg har altid kaldt min datter »min dreng«<, og hun har meget fornærmet gjort mig opmærksom på, at hun virkelig ikke er nogen dreng, men en pige. Hun har jo endnu ikke og får vel aldrig så megen forstand, at hun kan indse, at det er et hædersnavn, jeg giver hende.

Den for folkene største årlig tilbagevendende festlighed på gården var høstgildet. Det formede sig som et æde- og drikkegilde i Rabelais-stil. Deltagerne sultede sig tre dage i forvejen, og det endte altid med stor drukkenskab.

Ved et af disse gilder, udførte jeg min barnetids største bedrift: Vi havde på gården en dreng på 19 år, der hed *Marius*, som ved en af kærlighedens underlige førelser var forlovet med en mejeripige på 40, hende, hvis børn altid døde. Han var ved et høstgilde blevet overmægtig drukken, og jeg vågnede ud på morgenstunden - vi børn var blevet sendt tidligt i seng - ved et forfærdeligt spektakel >>i slippen<< uden for mine vinduer.

Der stod *Marius*, omslynget af *Rikke*, og ude på vejen stod en smedesvend, *Galten* kaldet. Det gik snart op for mig, at disse tre var hovedpersonerne i et frygteligt skinsygedrama. *Marius* var optændt af jalousi og ville slå *Galten* ihjel, og kvinden søgte forgæves at gore sin mildnende indflydelse gældende jeg hørte mellem de vrede mandfolkerøster hele tiden hendes klyngen:
- Å, lille *Marius*, å lille *Marius*!

Pludselig satte hun i med et skingrende hvin: det var »lille *Marius*<<, der for at komme løs havde bidt et stort stykke kød ud af hendes ene kind.

Nu greb jeg ind. Jeg sprang ud ad et vindue ned i gården, gik hen til den rasende karl - jeg har aldrig senere forstået hvor jeg fik modet fra - tog ham ved hånden og førte ham hen til karlekammeret, mens jeg snakkede godt for ham. Da vi var kommet ind i kamret, gav jeg ham et vældigt puf, så han røg over i sin seng. Men så var det også forbi med mit mod, pokker tog ved mig ud igen, idet jeg slog døren i lås og benede tilbage ind igennem vinduet.

Om eftermiddagen, da jeg vågnede, fik jeg at vide, at min broder *Einar* også havde fået for meget af høstgildepunchen. På ham

havde det haft den virkning, at han havde taget »Den lille Gule« og var redet til Nakskov. Her blev han fundet hos en købmand, hvor han lå og sov rusen ud.

Hesten havde han bundet ved madam Falcks klokkestreng - madam Falck var dameskrædderinde - hvor den stod og ringede og ringede, så madam Falck var lige ved at blive vanvittig.

Hvad angår Marius, havde han knust alle ruderne i karlekamret og var på den måde brudt ud af fangenskabets. Han endte sin færd i kostalden, hvor han faldt om og sov et døgn, indtil han vågnede, skamfuld og ulykkelig over, hvad han havde gjort. Men den 40årige tilgav og trøstede ham.

I 8-10 års alderen begyndte jeg at digte. Mit første digt var til en jagthund *Chasseur* og tolkede min primitive naturglæde over dette dyrs udmærkede egenskaber.

Først senere begyndte mine digte at dreje sig om kærlighed. Og det er fra samme tid, at »*Den anden*« begyndte at optræde. Siden den tid har jeg følt det og føler det stadig sådan, som var mit jeg delt i to jeg'er, mig selv og *Den anden*, og således, at hver gang der går mig noget imod, tager *Den anden* straks affære og siger: Ja, hvad kommer det i grunden dig ved! Og så føler jeg mig lettet. Første gang, *Den anden* hjalp mig, var engang, jeg havde læst et digt for en af mine ældre brødre. Det var et kærlighedsdigt, og jeg syntes, det var yndigt, men min broder grinede ubarmhjertigt af det. Jeg skulle allerede til at være ulykkelig, men så sagde *Den anden* til mig, at det skulle jeg da ikke bryde mig om, for det havde den rakkerpukkel jo ingen forstand på.

Kun når jeg var rigtig bange, kunne *Den anden* endnu ikke klare det for mig. jeg kan således huske engang, vi var ovre at besøge proprietær Schwendsen på Helgenæs, en brillant mand, jordens elskeligste mand, altid glad og fornøjet og det mest gæstfri menneske, man kunne tænke sig.

Det er for øvrigt ham, der i mange år har været bibliotekar i Studenterforeningen.

Men den nat, jeg taler om her, havde jeg det ikke godt. Jeg hørte inde fra et værelse ved siden af nogle underlige lyde, hårene rejste sig på mit hoved, Og jeg troede, at der allermindst blev myrdet et par mennesker. *Den anden* forholdt sig ganske passiv, og det endte med, at jeg klædte mig på og løb, hvad jeg kunne, »hjem til mor<<.

Næste dag blev gåden opklaret. De mystiske lyde kom fra en dreng, nogle karle havde fyldt brændevin i, som atter skulle ud

Naturligvis skrev jeg også et digt, tilegnet Holmegård. De to første vers lyder således på melodien >>Jens og Jensine, de gik i skoven

Lidt nord for Nakskov, hvor vejen drejer
et gran til venstre, forbi en bro,
der ligger gården, som August ejer,
og hvor med Trine han mønne bo.
Tralalalalalala.

Der har de levet i mange tider
Og leet og grædt med hinanden tro,
og sat i verden en hel del Wied'er,
hvis antal stemmer med 4 X 2.
Tralalalalalala.

Trine

Vi kommer nu til den store inkonsekvens i mit liv, idet jeg af alle mennesker har holdt mest af min moder, skønt hun var et fruentimmer.

Det var hende, der spredte liv og indhold over hjemmet. Ingen

kunne le som hun - og ingen græde som hun! Og desuden var hun en dygtig og energisk kone i sit hus – et stort hus med mange tjenestefolk.

Til at begynde med var mine forældre vel nærmest fattige. De sad om aftenen ved et spiddelys og læste og arbejdede. Engang farfar kom på besøg, tændte mor to lys. Den gamle sad lidt og kiggede på dem, og så sagde han:

- Er I så flotte hver aften?

- Nej, sagde mor - det er kun på grund af farfars besøg.

Så rejste han sig, gik hen og blæste det ene lys ud og sagde:

- *Et er nok.*

Sådan var altså mit barndomshjem. Meget økonomisk. Jeg kan huske, de solgte det smør, de lavede, og købte margarine til os. Nå, det mærkede vi børn jo ikke noget til, vi troede, at sådan skulle det være. Og mad fik vi nok af, kraftig middagsmad og de berømte gamle, solide aftensborde.

Mine forældre havde 11 børn. Derfor var der *to* børnekamre, det store og det lille, og når vi avancerede fra det lille over i det store, var det en højtidsdag, næsten som en slags konfirmation.

Men hele dagen - med undtagelse af måltiderne - var vi altså i børnekamrene, og når det begyndte at blive mørkt om vinteraftenerne, stod vi alle sammen opstillede inden for døren og ventede på, at mor skulle komme og hente os over i dagligstuen, hvor hun så satte sig i sofaen med alle ungerne omkring sig og fortalte fantastiske eventyr om konger og dronninger og hekse og sådan noget.

Det billede af mor, der står klarest for mig, er dog det, når hun småfløjtende eller nynnende stod ved det store bord i dagligstuen og klippede tøj til en af os. Hun havde først lavet mønsteret af »Berlingske Tidende««, som hun hæftede fast på tøjet med knappenåle og klippede til med en uhyre saks. Denne brugte hun

også til at klippe os med. Den »nippede«<<, så at processen foregik under vild hylen og skrigen.

Mor har leveret materialet til den af mine bøger, der hedder »Bedstemoders manuskript«<<, og af denne ses, at vi på mødrene side stammer fra Bøhmen. Hendes bedstefader var en indvandret böhmer, og herfra skriver det sig vel, at hun som barn altid blev kaldt »Jødetøssen«<<, fordi hun var så sorthåret.

Det gik på en måde i arv til mig, for da jeg kom til København, råbte gadedrengene: Flæsk, flæsk efter mig.

Mor var døbt Trine. Og det navn beholdt hun, så længe hun bar titlen »madam«<<. Men da hun blev frue, så sagde hun, at hun var døbt Cathrine, og senere strøg hun Trine helt og kaldte sig »Catha«<<.

Hvoraf man ser, at hun trods alt var et ægte kvindfolk.

Gårdens største højtidsdag var for os børn moders fødselsdag den 18. juli. Jeg skrev engang - det var vel i midten af 70-erne et digt til hende, hvoraf jeg endnu husker første vers:

Mel. : Nu vil jeg synge om Karen

Den 18. juli på gården,
 hvor man får medalje for smør,
 en højtidsdag stedse har våren
 og er da endnu li'som før.
 Thi fruen, det sødeste søde
 af alt, hvad som findes af sødt
 både blandt kristen og jøde,
 på denne dato er født

Et af mine sørgeligste barndomsminder knytter sig til en sådan 18.

juli. Jeg havde taget mine sparepenge (4 mark) ud af min sparebøsse og hos boghandler Holmblad i Nakskov købt et ganske dejligt billede, forestillende et grønt sjællandsk landskab med marineblå himmel og rødgrød farvet solnedgang.

Dette overrakte jeg stolt mor på sengen, forinden jeg gik i skole. Men far skældte mig ud og sagde, at jeg værsgo' skulle tage billedet med igen og få pengene tilbage.

Og jeg gjorde det selvfølgelig.

Men det var den tungeste gang, jeg nogen sinde har gået...

På fødselsdagen kom folk fra alle gårdene rundt omkring, og der blev spist og drukket og spillet kort til langt ud på natten. Men vi børn blev puttet i seng kl. 10, hvilket naturligvis var en uhyre uretfærdighed. For så begyndte jo egentlig sjovet. Jeg tror nok, at det var, fordi mor ikke ville ha', at vi skulle se de herrer, som vi ellers havde respekt for, blive alt for glade.

På en sådan festdag vandt jeg for evigen en tyk proprietærs kærlighed. Man sad og spillede whist på kontoret og blev kaldt ind til aftensbordet. Medens de voksne så spiste, listede jeg mig ind i spillestuen (der *var* givet kort, men der var en varm ret, der ikke kunne vente), og medens man altså spiste, pillede jeg alle herrebladene ud og lagde dem i omtalte proprietærs bunke, således at han gjorde sin modstander dundrende storeslem. Jeg hører endnu det brøl, han udstødte, da han tog sine kort op. Vi børn holdt så

meget af ham, fordi han var sådan en fornøjelig og gemytlig mand, derfor undte jeg ham denne triumf.

Måske lever han endnu. Han hed Fritz Kjær og var ejer af gården Steensø ved Nakskov.

Da jeg begyndte at »digte«*, var mor den eneste, der tog mig alvorlig, jeg læste altid mine vers højt for hende, og hun sagde, de var storartede, jeg skulle ikke bryde mig om, hvad mine brødre*

mente, det havde de ikke forstand på. Hun sagde også - hvad der har været mig en støtte i hele mit liv - at jeg skulle bryde mig pokker om, hvad »folk« mente om mine sager. Når bare hun og jeg syntes, de var gode, så var de gode.

Det var hende, der vækkede »Den anden« i mig, hvad jeg er hende inderlig taknemlig for.

For ikke at blive overrumplet af ubehagelige tilhørere, gik hun og jeg, når min muse havde lakseret - som brødrene kaldte det - enten så langt vi kunne komme ned i haven, eller var det meget alvorligt, helt op på Branderslev kirkegård.

Deroppe sad vi på en stor sten, som lå tæt op imod kirkemuren, og da jeg for to år siden var »hjemme«, gik jeg op og satte mig på samme sten og tænkte på det herligste afsnit af mit liv, da jeg endnu ikke var »blevet til noget«.

Hvad der nemlig er det værste, der kan hænde et menneske.

August

August er min fader. Carl August Wied er han døbt.

Der gik længe det sagn i familien, at den stammede fra en fyrste af Neuwied. En yngre, rebelsk søn skulle derfra være flygtet til Danmark med sin moders kammerjomfru. Vi gik ligefrem og kaldte dronningen af Rumænien for kusine Carmen.

Men så gav en ubehagelig præst sig til at lave en stamtavle over os, og af den fremgår det, at familien egentlig hedder Hansen men har boet i et hvidt hus på Als.

Så der røg det fyrstendømme

Nå, det er jo heller ikke af vejen at være dansk.

Mit hovedindtryk af fader er hans overordentlige flid. Han var oppe kl. 6 om morgenen og gik selv ud på marken og såede. Jeppe gik med, når han var ædru, ellers gik fader alene. Han gik for øvrigt meget alene.

Vi børn så ham egentlig kun ved middagsbordet, hvor han sad tavs og frygtindgydende. Jeg husker, at der på bordet altid stod en stor plat de menage, som foruden andre krydderier også indeholdt en flaske soya. Denne soyaflaske var for os børn som kundskabens træ på godt og ondt, vi måtte aldrig få noget af dens indhold.

Hvorfor ved jeg ikke - men resultatet var naturligvis, at vi intet højere ønske havde end netop at smage den forbudte soya.

Og så blev fader forresten brugt som bussemand, som den, der skulle tage affære, når moder ikke kunne overkomme retfærdighedens håndhævelse. Vi stillede til klø hos ham en gang om ugen, altid om lørdagen. Det var ikke behageligt at gå og vente, f.eks. når man havde begået sin forbrydelse om mandagen, men jeg tror oprigtig talt ikke, det fra min faders side var et raffinement, det var simpelt hen, fordi han ikke havde tid til at tage sig af os mere end den ene gang om ugen.

Men under alle omstændigheder var det yderst ubehageligt. Eksekutionen foregik ude i entreen, der var bedst plads til at svinge spanskrøret.

Engang under en sådan revselsesfest blev jeg ramt af nemesis. Jeg havde den uge mærkelig nok intet regnskab at opgøre, men indfandt mig alligevel ved ceremonien i den lave hensigt at fryde mig over de andres høvl. Straffen udeblev ikke. Da fader var færdig med de skyldige, tog han fat på mig. Jeg protesterede naturligvis og skreg, at jeg ingenting havde gjort, men fader bemærkede roligt, at så havde jeg nok fortjent pryglene en anden gang. Efter den tid holdt jeg mig på afstand, når min personlige nærværelse ikke var tvingende nødvendig.

Fortsættes næste nr. Impuls.

At være til sjov og være til grin

Hverdagshjørnet

Børn kan ikke fordrage, at deres forældre virker latterlige. I børns øjne er det ofte helt andre ting, der er fjollede, end de voksne aner. Min datter har en veninde, som hun altid kalder for kælenavne, der er mere eller mindre pjankede. Men hvis jeg en gang imellem benytter mig af et af disse tilnavne, bliver min datter flov, ryster på hovedet og siger lidt undskyldende til veninden:

- Min mor tror, at hun også gerne må sige sådan til dig.

Veninden ser forstående ud og siger lidt undskyldende - vel mest fordi hun er opdraget til høflighed.

- Det gør da ikke noget.

Jeg har en dille. Jeg elsker at iføre mig kasketter - som regel reklamer for et eller andet, eller andre slags hovedbeklædninger. Af og til glemmer jeg, hvad jeg har på hovedet og bevæger mig uhæmmet rundt. Det ved min datter, og derfor påminder hun mig:

- Du må altså ikke køre mig til skole med den hue på, mor...

Og jeg forstår hende godt og retter mig efter det, for jeg mindes endnu den skændsel, der overgik mig og min familie, da jeg som fem-årig blev fulgt til tandlægen af min far. Mens vi sad i venteværelset, kunne jeg pludselig se, at hans lange underbukser stak nedenfor buksernes længde. Hvor var det flovt... Men jeg sagde nu ikke noget om det. Før nu.

Det er sådanne dumme, små ting, der betyder noget for børn.

Da jeg var teenager, kunne jeg ikke fordrage, at min familie kaldte mig for kælenavne, især ikke da jeg blev så gammel, at jeg fik »drenge« på besøg.

Jeg indprentede altid, særlig mine søstre, at de ikke skulle kalde mig »bassemor« eller andet af den slags, når gæsterne var der.

Præster

Herslev – Gevninge -Kornerup

Henriette Worm Andersen

Tlf. 4640 2038

mail: hta@km.dk

Mandag fri

Osted – Allerslev

Lars Vangslev

Tlf. 4649 7097

mail: larsvangslev74@gmail.com

Mandag fri

Rorup – Glim

Karen Vinther Ringsmose

Tlf. 4649 7137 / 2120 7137

mail kvr@km.dk

Mandag fri

Kontaktpersoner

til frivillige grupper på Bøgebakken

Bøgebakkens Venner:

Johannes Nielsen

Vinkelvej 3

4320 Lejre

Tlf. 2014 9119

mail. johs.lejre@hotmail.com

Aktivitetsliste

Bente Hansen

Hovedvejen 2 Nye Glim

4000 Roskilde

Tlf. 2467 2008

mail: hansenbente@hotmail.com

.

Skubberne

Ellen Jensen

Lejrevej 12

4320 Lejre

tlf.: 3047 0803

mail: ellen-egon@mail.dk

Formand

Johannes Nielsen
Vinkelvej 3
4300 Lejre
Tlf. 20 14 91 19
johs.lejre@hotmail.com

Næstformand / Sekretær

Oda Sinding
Lykkesholmvej 7
Osted
4320 Lejre
Tlf. 46 49 79 13 / 42 48 79 13
odarne@mail.dk

Erling Kristensen
Kisserupvej 3
4320 Lejre

Tlf. 46 49 66 35
Far.erling@hotmail.com

Kasserer

Ina Kruse Pedersen
Lysholmparken 4 Osted
4320 Lejre
Tlf. 24 94 81 98
Inakruse1963@gmail.com

Bente Hansen
Hovedvejen 2 Nye Glim
4000 Roskilde
Tlf. 24 67 20 08
hansenbente@hotmail.com

Randi Hansen
Kornvænget 9
Allerslev
4320 Lejre
Tlf. 30 59 68 16
rsh1943@hotmail.com

Kim Andersen
Nyrupvej 31
4296 Nyrup

Tlf. 60 96 33 25
nr1@outlook.dk

Ældre træværktøj

Håndens redskaber

Gamle danske tommestokke

Grundhøvlen er en skub- og træk-
høvl, som anvendes til bundbehand-
ling af trappetrin eller hylder, når si-
derne først er savet til eller bearbejdet
med et stemmejern. De afrundede
sdestykker giver et godt greb med
begge hænder.

Trapper som svendeprove. Konstruk-
tion og opsætning af trapper var tidli-
gere en af tømrerfagets store udfor-
dringer. Læren om at konstruere
trapper var en del af uddannelsen.
Det krævede nøjagtige opmålinger og
præcision i udførelsen, når trappetrin
skulle tilpasses og indstemmes i bue-
de vanger. Det samme gjaldt ved høv-
learbejdet med håndlisterne.
Balusterne blev lavet hos drejeren.